

19.11.2024

VN/1269/2024-YM-3

Ympäristöministeriön lausunto HE 166/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan Maa- ja metsätalousvaliokunta pyytää asiantuntijalausuntoa Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta.

Esityksessä vieraslajilakiin lisättäisiin säännös, jolla mahdollistettaisiin miehittämättömien ilma-alusten eli droonien hyödyntäminen vieraslajinisäkkäiden pyynnissä. Säännöksellä tehostettaisiin erityisesti supikoiran pyyntiä. Ympäristöministeriö pitää lähtökohtaisesti kannatettavana vieraslajien (erityisesti supikoiran) pyynnin tehostamista. Toiminta tulee rajata siten, että pyynnistä muulle luonnolle aiheutuva haitta jää mahdollisimman vähäiseksi. Esimerkiksi saariston ulkoluodoilla toiminta-aikaa tulee rajata, jotta mahdollinen häiriö saaristossa pesiville linnuille vältetään. Myös ilma-alusten lentokorkeutta ohjeistamalla voidaan vaikuttaa mahdollisesti syntyvään häiriöön.

Muiden haitallisten vieraslajinisäkkäiden osalta on mahdollisesti tarpeen pohtia tarkennuksia. Esityksessä nostetaan koirasusi esimerkkinä haitallisesta vieraslajinisäkkäistä. Ympäristöministeriö pitää erittäin tärkeänä, että koirasudet saadaan poistettua luonnosta, mutta käytännön jäljitystyössä voi syntyä esimerkiksi poliisin tai riistahallinnon viranomaisten kannalta ongelmallisia tilanteita, jos on epäselvyyttä, onko jäljitettävä eläin koirasusi vai susi.

Koirasuden osalta on tarpeen olla selkeät säännöt, mihin tietoon perustuen eläintä jäljitetään koirasutena. Varmistus koirasudesta (erona suteen) tulee olla etukäteen joko viranomaisen tai asiaa tunnevan tutkimuslaitoksen toteama, ennen kuin eläintä ryhdytään jäljittämään.

Lisäksi muutettaisiin lain säännöstä koskien valtioneuvoston asetuksella säädettävää siirtymäaikaa uusille vieraslajeille. Vaikka pitkät siirtymäajat tuovat mahdollisesti joustavuutta uusien lajien lisäämiselle vieraslajiluetteloon, pitkä siirtymäaika heikentää vieraslajeista aiheutuvien haittojen ehkäisyä sallimalla lajien kaupallisen käytön tarpeettoman pidempään. Samalle se antaa mielikuvan, että hallinto ei kykene riittävän määrätietoisesti edistämään aiemmin asetettuja tavoitteita vieraslajeista aiheutuvien haittojen torjumiseksi. Siirtymäaikojen osalta ympäristöministeriö toistaa kantansa, jonka mukaan siirtymäaikojen olisi tarpeen olla mahdollisimman lyhyitä.

Ympäristöneuvos

Petri Ahlroth